

INFORMATIENOTITIE commissie ruimte

Onderwerp

Procesaanpak energietransitie gemeente Opmeer

Kennisnemen van

de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen en opgaves op gebied van de energietransitie en de rol van de gemeente hierbij.

Kernboodschap

Zoals aangekondigd in de programmabegroting 2019, bestaat het voornemen om de klimaatdoelstellingen van Parijs en het (verwachte) landelijke Klimaatakkoord te vertalen naar een lokale aanpak op het gebied van duurzaamheid. Met daarbij de focus op de energietransitie. Naast deze opgave dit jaar starten we met een transitievisie warmte en wordt deelgenomen aan de op te stellen Regionale Energiestrategie NHN.

In dit stadium wensen wij u te informeren over de verschillende fases van deze processen. Later leggen we onze analyses van de effecten van de energietransitie en energiestrategie tijdig voor aan de commissie Ruimte, met als doel de opgaven en de beleidsambities uit de analyses verder te verkennen en richting te geven (volledigheid en prioritering).

Inleiding

Afgelopen maanden is druk onderhandeld om te komen tot een nationaal Klimaatakkoord. Het definitieve akkoord wordt verwacht in mei 2019. Dit akkoord is de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs (2015). Veel van deze afspraken zullen in de regio en lokaal moeten worden waargemaakt. Het gaat dan om o.a. het aardgasvrij maken van al onze woningen. Het Klimaatakkoord biedt handvatten om invulling te geven aan de energietransitie. Naast lokaal beleid wordt van gemeenten verwacht dat zij komende tijd met de volgende zaken aan de slag gaan:

- Een regionale energiestrategie (RES);
- Een transitievisie warmte;
- Wijkuitvoeringsplannen.

Consequenties

Duurzaam Opmeer

Om tot een succesvol duurzaamheidsprogramma te komen, wordt eerst gewerkt aan inzicht in de opgave en impact van de energietransitie voor Opmeer. Dit gebeurt via de volgende stappen:

Stap 1 De opgave in beeld	Stap 2 Samen goed uit de startblokken	Stap 3 Inzicht in de effecten van de energietransitie	Stap 4 Vertaling naar doelen
• Factsheet Energiemix • 1 werksessie • Inventarisatie lopende projecten	• Masterclass energie-transitie • Stakeholdersanalyse • 1 Raadsessie	• 3 werksessies • 1 meet up inwoners • Concept storymap	• 1 werksessie • Definitieve storymap • 1 Raadsessie

Regionale/Westfriese energiestrategie

De formele start van de regionaal gedragen RES vindt plaats na ondertekening van het Klimaatakkoord. Dit gebeurt met een 'startnotitie' per regio. Deze wordt vastgesteld door de gemeenteraad, provincie en waterschap. De startnotitie beschrijft de landsdekkende uniforme uitgangspunten en besluitvorming over de regionale opdracht. Deze startnotitie verwachten we na mei 2019 voor de regio NHN.

Naar verwachting zijn in november 2019 alle concept RES'en gereed. Voor het geval deze RES'en bij elkaar niet optellen tot de nationaal afgesproken ambities, wordt een verdeelsystematiek toegepast. Daarmee is medio 2020 de regionale invulling van de nationale opgave verdeeld.

Voor de regionale afstemming wordt zorggedragen door 2 programmamanagers, die verantwoordelijk zijn voor de RES in NHN.

Transitievisie warmte

Het voornemen bestaat om in 2019 met Over Morgen aan de slag te gaan met het opstellen van de transitievisie warmte. Deze zal bestaan uit de volgende stappen.

Wijkuitvoeringsplannen

De transitievisie warmte is de opmaat naar de wijkuitvoeringsplannen, waarbij een slag dieper wordt gegaan. Een plan die je met stakeholders maakt om een wijk van het aardgas te krijgen. Per wijk is maatwerk nodig, omdat iedere wijk andere bebouwing heeft, een andere sociale structuur, lokale stakeholders, stedelijke planningen en een andere Ausgangssituation qua energie-infrastructuur en bronnen.

Zijn er kanttekeningen/risicofactoren

RES

- Deelname aan de RES is niet vrijblijvend. Met het Interbestuurlijke Programma (IBP) tussen Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen is afgesproken alle partijen zich bij het Klimaatakkoord inzetten voor een meerjarige programmatische nationale aanpak met landsdekkend integrale regionale energie- en klimaatstrategieën.
- Het proces om te komen tot een RES staat onder grote tijdsdruk. Binnen zes maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord (naar verwachting eind mei 2019) moet door de regio een voorlopig worden gedaan.
- Door het Rijk of de provincie kan met behulp van het RO-instrumentarium het planologisch mogelijk maken van hernieuwbare energie worden afgedwongen. De spelregels van het concept Klimaatakkoord voorzien in een "escalatieladder" als van deze situatie sprake is.
- Deze escalatieladder kan aan de orde zijn als de optelsom van de door de regiogemeenten gemaakte afweging niet leidt tot een voldoende regionaal bod, omdat de bereidheid om tot regionale oplossingen te komen, te gering is.

Transitievisie warmte

- Gemeenten worden in het Klimaatakkoord aangewezen als regisseurs van het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving en hebben de verplichting om uiterlijk eind 2021 een transitievisie warmte op te laten stellen.

Communicatie

Inwoners worden reeds in de eerste fase geïnformeerd over en betrokken bij de plannen van de gemeente om aan de slag te gaan met de energietransitie en het opstellen van een transitievisie warmte.

Voor de communicatie over het duurzaamheidsprogramma (beleid+uitvoering), de regionale energiestrategie (RES), transitievisie warmte en later de wijkuitvoeringsplannen moet een apart communicatieplan geschreven worden waar deze vier deelprojecten onderdeel van maken.

Door één plan zorgen we ervoor dat de connectie op de deelprojecten gecontroleerd uitgevoerd kan worden.

Uitvoering

2019-2021.

Datum: 18 februari 2019

Initialen: MS